

Projekta iesnieguma un projekta noslēguma zinātniskā pārskata vērtēšanas metodika

Saturs

Ievads	1
1. Lietotie termini	1
2. Projekta iesnieguma zinātniskā izvērtēšana	2
2.1. Projekta iesnieguma individuālais vērtējums	3
2.2. Reportieru klātienes konsultatīvā grupa	5
2.3. Projekta iesnieguma konsolidētais vērtējums	5
3. Projekta projekta noslēguma zinātniskā pārskata zinātniskā izvērtēšana	6
3.1. Projekta projekta noslēguma zinātniskā pārskata individuālais vērtējums	6
3.2. Projekta noslēguma zinātniskā pārskata konsolidētais vērtējums	7

Ievads

Projekta iesnieguma un projekta noslēguma zinātniskā pārskata vērtēšanas metodika (turpmāk - metodika) izstrādāta Fundamentālo un lietišķo pētījumu 2020. gada zinātnieku individuālo projektu iesniegumu atklātajam konkursam (turpmāk – konkurss) ar īstenošanas periodu 13 kalendārie mēneši nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanai un izvērtēšanas nodrošināšanai.

Metodika ir izstrādāta ekspertiem, kuri veic projekta iesnieguma un projekta noslēguma zinātniskā pārskata zinātnisko izvērtēšanu.

Metodika izstrādāta, ievērojot Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumus Nr. 725 “Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas un finansējuma administrēšanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi) un Latvijas Zinātnes padomes 2020. gada 07. septembrī apstiprināto “Fundamentālo un lietišķo pētījumu 2020. gada zinātnieku individuālo projektu iesniegumu atklātā konkursa nolikumu” (turpmāk – nolikums).

1. Lietotie termini

1.	Zinātniskā grupa	zinātniskais personāls un zinātnes tehniskais personāls, kas piedalās projekta īstenošanā. Zinātniskās grupas sastāvā ir projekta vadītājs un projekta izpildītāji.
2.	Projekta iesniedzējs	zinātniskā institūcija, kas reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā (turpmāk – zinātniskā institūcija), kas neatkarīgi no tās juridiskā statusa (publisko tiesību subjekts vai privāto tiesību subjekts) vai finansēšanas veida atbilstoši tās darbību reglamentējošajiem aktiem (statūtiem, nolikumam vai satversmei) veic ar saimniecisko darbību nesaistītās pamatdarbības un kura atbilst Eiropas Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām

		ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu, 2. panta 83. punktā pētniecības organizācijai noteiktajai definīcijai.
3.	Projekta vadītājs	zinātnieks, kurš izvirza projekta pieteikumu, vada projektu, nodrošina tā īstenošanu – plāno un pārrauga projekta uzdevumu izpildi, ir atbildīgs par savu un citu projektā iesaistīto personu darbību atbilstoši projektā noteiktajiem uzdevumiem un zinātniskās ētikas normām, par projekta zinātnisko progresu raksturojošās dokumentācijas savlaicīgu sagatavošanu un iesniegšanu MK noteikumos paredzētajā kārtībā.
5.	Projekta izpildītājs	zinātniskās grupas loceklis, kuri veic atsevišķus zinātniskus uzdevumus projekta īstenošanā, tajā skaitā augstskolās studējošie ¹ un doktora zinātniskā grāda pretendenti.
6.	Projekta kontaktpersona	fiziska persona, kas reģistrējusies Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā (turpmāk – informācijas sistēma), aizpilda informāciju par projektu, augšupielādē tā pielikumus un atskaites, kā arī nepieciešamības gadījumā uztur kontaktus ar padomes darbiniekiem (projekta kontaktpersona var būt arī projekta vadītājs). Projekta iesniedzējs norāda projekta kontaktpersonu nolikuma 1. pielikuma “Projekta iesniegums” D daļā “Projekta iesniedzēja apliecinājums”.
7.	Projekta sekretārs	speciālists, kas organizē ekspertu atlasī projekta iesniegumu un projekta noslēguma zinātnisko pārskatu izvērtēšanai, nodrošina projekta īstenošanas un uzraudzības dokumentu un informācijas apriti, padomes lēmumprojektu sagatavošanu un komunikāciju.
8.	Eksperts	Zinātnieks, kas izvērtē projekta iesniegumu atbilstoši savai kompetencei un darba pieredze konkrētā projekta iesnieguma tematikā.
9.	Reportieris	Eksperts, kurš veic projekta iesnieguma zinātnisko vērtēšanu un izstrādā projekta iesnieguma konsolidēto vērtējumu.

2. Projekta iesnieguma zinātniskā izvērtēšana

1. Projektu iesniegumu zinātniskās izvērtēšanas procesu organizē projekta sekretāri.

2. Ja projekta iesniegums atbilst administratīvās atbilstības kritērijiem, projekta sekretārs pieaicina divus piemērotus ekspertus no ekspertu saraksta katra projekta iesnieguma zinātniskajai izvērtēšanai.

3. Pirms pieejas saņemšanas projekta iesniegumam Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā (turpmāk – informācijas sistēma), eksperts:

3.1. apliecinā, ka nav interešu konflikta, kā arī apņemas ievērot konfidencialitātes prasības, parakstot un nosūtot padomei nolikuma 7. pielikumu “Apliecinājums par interešu konflikta neesamību un apņemšanos ievērot konfidencialitāti” (turpmāk – eksperta apliecinājums);

3.2. noslēdz ar padomi eksperta līgumu.

¹ Augstskolā studējošais – saskaņā ar Augstskolu likuma 44. panta pirmo daļu augstskolā studējošais ir bakalaura studiju programmu students, profesionālo studiju programmu students, maģistra studiju programmu students (maģistrants), rezidents medicīnā un doktorants.

4. Padome pēc eksperta apliecinājuma saņemšanas un eksperta līguma noslēgšanas ekspertam dod pieeju projekta pieteikumam un visai nepieciešamajai informācijai informācijas sistēmā, lai veiktu projekta pieteikuma izvērtēšanu.

5. Eksperts projekta pieteikuma vērtēšanu veic, pielietojot savas zināšanas attiecīgajā zinātnes nozarē un argumentējot savu viedokli ar zinātniskiem pamatojumiem.

6. Eksperts ekspertīzes laikā sadarbojas ar padomi, kā arī ievēro padomes dotos norādījumus saistībā ar ekspertīzes veikšanu.

2.1. Projekta iesnieguma individuālais vērtējums

7. Eksperts aizpilda un apstiprina individuālo vērtējumu informācijas sistēmā divu nedēļu laikā no eksperta līguma noslēgšanas dienas, ja eksperta līgumā nav noteikts cits termiņš.

8. Individuālajā vērtējumā eksperts izvērtē katru kritēriju un sniedz vērtējumu punktus, ņemot vērā norādītos apsvērumus.

9. Kritērijus izvērtē, piešķirot no 1 līdz 5 punktiem katrā kritērijā, Ja projekta iesnieguma vērtējums attiecīgajā kritērijā pārsniedz iepriekšējā zemākā vērtējuma prasības, bet pilnībā neizpilda nākošā augstākā vērtējuma prasības, vērtējumu var izteikt, piešķirot arī puspunktu:

9.1. Izcili – 5 punkti (izcils pieteikums, atbilst augstākajām attiecīgās zinātnes nozares prasībām vai pat pārsniedz tās kritērijā, jebkura pieteikuma nepilnība ir nenozīmīga);

9.2. Labi – 4 punkti (labs pieteikums, atbilst attiecīgās zinātnes nozares prasībām kritērijā, tomēr ir konstatējami atsevišķi trūkumi);

9.3. Apmierinoši – 3 punkti (apmierinošs pieteikums, kopumā atbilst attiecīgās zinātnes nozares prasībām kritērijā, ir konstatējami atsevišķi trūkumi, kas apgrūtinās projekta realizāciju un augstu rezultātu sasniegšanu);

9.4. Vāji – 2 punkti (vājš pieteikums, daļēji vai tikai vispārēji atbilst attiecīgās zinātnes nozares prasībām kritērijā, ir konstatējami trūkumi, kas padara apgrūtināšu projekta sekmīgu realizāciju un mērķu sasniegšanu);

9.5. Neapmierinoši – 1 punkts (neapmierinošs pieteikums, neatbilst attiecīgās zinātnes nozares prasībām kritērijā, un sniegtā informācija ir nepietiekama izvērtējuma veikšanai kritērijā, kā arī ir konstatējami būtiski trūkumi, kas padara apšaubāmu projekta realizāciju un mērķu sasniegšanu).

10. Kvalitātes sliekšnis ir vismaz četri punkti MK noteikumu 19.1. apakšpunktā noteiktajā kritērijā, vismaz trīs punkti MK noteikumu 19.2.apakšpunktā noteiktajā kritērijā, vismaz trīs punkti MK noteikumu 19.3. apakšpunktā noteiktajā kritērijā Kvalitātes sliekšnis visos kritērijos kopā ir 10 punkti (ieskaitot

11. Kritēriju svars pret kopējo projekta iesnieguma vērtējumu ir:

11.1. projekta iesnieguma zinātniskā kvalitāte – 50%;

11.2. projekta rezultātu ietekme – 30%;

11.3. projekta īstenošanas iespējas un nodrošinājums – 20%.

12. Par katra kritērija vērtējumu punktus eksperts sniedz argumentētu pamatojumu.

13. Trīs darbdienu laikā no individuālā vērtējuma saņemšanas projekta sekretārs izvērtē individuālā vērtējuma atbilstību MK noteikumu 19. punktā noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem un MK noteikumu 20., 21. un 22. punktā minētajiem apsvērumiem, kā arī zinātniskās izvērtēšanas metodikā noteiktajam, nepieciešamības gadījumā atgriežot vērtējumu ekspertam pārstrādāšanai, pamatojot atgriešanas iemeslus. Atgriešanas gadījumā eksperts trīs darbdienu laikā pārstrādā un apstiprina individuālo vērtējumu informācijas sistēmā.

14. Eksperts aizpilda individuālo vērtējumu informācijas sistēmā (skatīt nolikuma 8. pielikumu „Projekta iesnieguma individuālā un konsolidētā vērtējuma veidlapa”) atbilstoši šādiem kritērijiem un apsvērumiem:

Projekta iesnieguma individuālais/konsolidētais vērtējums		
Projekta nosaukums: Eksperts/i:		
1.	Projekta iesnieguma zinātniskā kvalitāte	Maksimāli 5 punkti
1.1.	pētījuma zinātniskā kvalitāte, ticamība un novitāte	<p>[Eksperts pamato sniegto vērtējumu punktus, ņemot vērā kritērija kopumā un kritērija apsvērumu izpildi. Kritērijam specifiska informācija ir dota projekta apraksta 1. nodaļā “Zinātniskā izcilība”, kā arī 2.1. apakšnodaļā “Projekta zinātniskie rezultāti un tehnoloģiskās atziņas, to izplatīšanas plāns” un 3.1. apakšnodaļā “Projekta iesniedzējs un zinātniskā grupa”, bet, vērtējot kritēriju, jāņem vērā projekta iesniegums kopumā.</p> <p>Projekta zinātnisko izcilību, tajā skaitā izvēlēto pētījuma stratēģiju un metodiskos risinājumus, kā arī spēju radīt jaunas zināšanas vai tehnoloģiskās atziņas, vērtē atbilstoši attiecīgās zinātnes nozares vai nozaru un projekta specifikai, kā arī projekta iesniedzēja un projekta sadarbības partneru (ja tādi ir) institūciju specifikai.</p> <p>Konkursa ietvaros ir iespējas iesniegt arī starpdisciplinārus projektus, kuros pārstāvētas līdz 3 zinātnes nozares.]</p>
1.2.	izvēlētās pētījuma stratēģijas un metodisko risinājumu zinātniskā kvalitāte, kā arī atbilstība noteikto mērķu sasniegšanai	
1.3.	projekta spēja radīt jaunas zināšanas vai tehnoloģiskās atziņas	
1.4.	sadarbības partneru (ja tādi paredzēti) piensums, to zinātniskā kapacitāte, plānotā sadarbības kvalitāte	
2.	Projekta rezultātu ietekme	Maksimāli 5 punkti
2.1.	iegūto zināšanu un prasmju paredzamā pārnese tālākajā darbībā un zinātniskās kapacitātes attīstībā	<p>[Eksperts pamato sniegto vērtējumu punktus, ņemot vērā kritērija kopumā un kritērija apsvērumu izpildi. Kritērijam specifiska informācija ir dota projekta apraksta 2. nodaļā “Ietekme”, bet, vērtējot kritēriju, jāņem vērā projekta iesniegums kopumā.</p> <p>Rezultātus un to paredzamo ietekmi, tajā skaitā plānotā rezultātu pārnese tālākajā darbībā un zinātniskās kapacitātes attīstībā, pētniecības tālākas attīstības iespējas, vērtē atbilstoši attiecīgās zinātnes nozares vai nozaru un projekta specifikai, kā arī projekta iesniedzēja institūcijas un projekta sadarbības partneru (ja tādi ir) institūciju specifikai.</p> <p>Eksperts izvērtē, cik veiksmīgi projektā ir iesaistīti studējošie un doktora zinātniskā grāda pretendenti, salīdzinot ar kopējo zinātniskās grupas dalībnieku slodzi. Informācija par projekta zinātniskās grupas, tajā skaitā studējošo un doktora zinātniskā grāda pretendentu, slodzi atrodama projekta iesnieguma A daļas 2. nodaļā “Zinātniskā grupa”.</p>
2.2.	pētniecības attīstības iespējas, ieskaitot ieguldījumu jaunu projektu sagatavošanā iesniegšanai Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” konkursos un citās pētniecības un inovācijas atbalsta programmās un tehnoloģiju ierosmēs	
2.3.	pētījuma rezultātā tiks radītas attiecīgajai nozarei, tautsaimniecības un sabiedrības attīstībai nozīmīgas zināšanas	
2.4.	iegūto zināšanu ilgtspēja un kvalitatīvs to izplatības plāns, tai skaitā paredzētas zinātniskās	

	publikācijas un sabiedrības informēšana	<i>Projekta rezultātu ilgtspēja tiek vērtēta sasaistē ar paredzētajām zinātniskajām publikācijām un projekta rezultātu izplatīšanu zinātniskajās konferencēs. Informācija par projekta rezultātu izplatīšanu atrodama projekta apraksta 2.1. apakšnodaļā “Projekta zinātniskie rezultāti un tehnoloģiskās atziņas, to izplatīšanas plāns”. Jāņem vērā projekta potenciāls sabiedrības informēšanā par projekta rezultātiem un projekta rezultātu sociāli ekonomiskās ietekmes vairošanā (projekta apraksta 2.2. apakšnodaļā “Rezultātu sociāli ekonomiskā ietekme un publicitāte”). Jāvērtē, vai projekta ietvaros ir plāns iesaistīto pušu iesaistīšanai rezultātu izmantošanā.]</i>
2.5.	pētījuma īstenošana sekmē pētījuma zinātniskā personāla, tai skaitā studējošo zinātniskās kapacitātes stiprināšanu	
3.	Projekta īstenošanas iespējas un nodrošinājums	Maksimāli 5 punkti
3.1.	pētījuma darba plāna kvalitāte un tā atbilstība izvirzītajam mērķim. Paredzētie resursi ir atbilstoši un pietiekami mērķa sasniegšanai. Pētījumā paredzēts nodrošināt efektīvu resursu izmantošanu. Plānotie darba posmi un uzdevumi ir skaidri definēti, atbilstoši un ticami	<i>[Eksperts pamato sniegto vērtējumu punktos, ņemot vērā kritērija kopumā un kritērija apsvērumu izpildi. Kritērijam specifiska informācija ir dota projekta apraksta 3. nodaļā “Īstenošana” un projekta iesnieguma C daļā “Curriculum Vitae”, bet, vērtējot kritēriju, jāņem vērā projekta iesniegums kopumā. Projekta īstenošanas iespējas, ieskaitot sagatavoto pētījuma darba plānu, paredzēto pētījuma vadību un tā kvalitātes vadību, paredzētos resursus, pieejamo infrastruktūru, vērtē atbilstoši attiecīgās zinātnes nozares vai nozaru un projekta specifikai, kā arī projekta iesniedzēja un sadarbības partneru (ja tādi ir) specifikai. Projekta iesniedzējs ir zinātniskā institūcija. Tai ir iespējas piesaistīt sadarbības partnerus – citas zinātniskās institūcijas, ja tas ir nepieciešams projekta mērķu sasniegšanai. Eksperts izvērtē projekta vadītāja zinātniskās kvalifikācijas un pieredzes atbilstību projekta mērķu sasniegšanai un paredzēto uzdevumu veikšanai, balstoties uz iesniegtajiem dzīves gājuma aprakstiem projekta iesnieguma C daļā “Curriculum Vitae” (tos var iesniegt tikai projekta vadītājs). Jāņem vērā, ka viena projekta īstenošanas laiks ir 13 mēneši. Plānoto projekta īstenošanu vērtē sasaistē ar aizpildīto projekta iesnieguma A daļas 4. nodaļu “Projekta budžets”, kurā paredzētas izmaksas projekta zinātniskās grupas atalgojumam, materiāli tehniskajam nodrošinājumam, komandējumam un publicēšanās izmaksām. Konkursā nav nosacījumu tiešo izmaksu savstarpējam sadalījumam. Viena projekta finansējuma apjoms ir 100 389 euro.</i>
3.2.	projekta vadītāja un projekta galveno izpildītāju zinātniskā kvalifikācija, atbilstoši iesniegtajiem dzīves gājuma aprakstiem (CV)	
3.3.	paredzēta atbilstoša pētījuma vadība, ieskaitot kvalitātes vadību. Vadības organizācija ļauj sekot pētījuma izpildes progresam. Izvērtēti iespējamie riski un izstrādāts to novēršanas vai negatīvā efekta samazināšanas plāns	
3.4.	pētījuma veikšanai ir nepieciešamā pētniecības infrastruktūra, tai skaitā pieeja sadarbības partneru aprīkojumam (ja attiecināms)	
3.5.	pētījuma realizējošai institūcijai un sadarbības partneriem (ja attiecināms) ir nepieciešamās zināšanas un kompetence	

2.2. Projekta iesnieguma konsolidētais vērtējums

19. Reportieris atbilstoši eksperta līguma uzdevumiem un termiņiem izstrādā projekta iesnieguma konsolidēto vērtējumu un nosūta padomei informācijas sistēmā. Konsolidēto vērtējumu

izstrādā atbilstoši nolikuma 8. pielikumam “Projekta iesnieguma individuālā un konsolidētā vērtējuma veidlapa”. Reportieris projekta iesnieguma konsolidēto vērtējumu izstrādā, ņemot vērā abu ekspertu projekta iesnieguma individuālos vērtējumus, un pirms tā nosūtīšanas informācijas sistēmā saskaņo to ar otru ekspertu.

20. Projekta sekretārs trīs darbdienu laikā izvērtē konsolidētā vērtējuma atbilstību šai metodikai un apstiprina to informācijas sistēmā. Ja konsolidētais vērtējums ir neatbilstošs vai tajā nav sniegta pietiekama argumentācija par sniegto vērtējumu, norādot nepilnības un trūkumus, to atgriež reportierim, kurš konsolidēto vērtējumu pārstrādā un nosūta to trīs darbdienu laikā informācijas sistēmā apstiprināšanai projekta sekretāram.

3. Projekta noslēguma zinātniskā pārskata zinātniskā izvērtēšana

3.1. Projekta noslēguma zinātniskā pārskata individuālais vērtējums

21. Mēneša laikā no projekta īstenošanas noslēguma projekta iesniedzējam ir jāaizpilda projekta noslēguma zinātniskais pārskats (turpmāk – noslēguma pārskats).

22. Projektu sekretārs ekspertam nodrošina pieeju attiecīgajam noslēguma pārskatam un tā paša projekta iesniegumam.

23. Trīs nedēļu laikā no eksperta apliecinājuma parakstīšanas un eksperta līguma noslēgšanas eksperts veic noslēguma pārskata individuālo izvērtēšanu, aizpildot nolikuma 10. pielikumu “Projekta noslēguma zinātniskā pārskata vērtējuma veidlapa” informācijas sistēmā un apstiprinot to informācijas sistēmā.

24. Eksperts izvērtē projekta noslēguma zinātnisko pārskatu pēc šādiem kritērijiem:

Noslēguma zinātniskā pārskata individuālais/konsolidētais vērtējums	
Projekta nosaukums:	
Eksperts/i:	
1.	Zinātniskā izcilība
	<i>[Eksperts izvērtē, kā projekta zinātniskā grupa ir sasniegusi projekta iesniegumā plānoto līdz noslēgumam. Pamatā ņem vērā noslēguma pārskata 1. nodaļu “Zinātniskā izcilība”, vienlaikus sasaistot to ar noslēguma pārskatu kopumā un projekta iesniegumu. Šeit eksperts sniedz komentāru un ierosinājumus par pētniecības iespējām pēc attiecīgā projekta noslēguma, lai sasniegtu zinātnisko izcilību. Eksperts izvērtē, vai projekta zinātniskās grupas rezultāti attiecīgajā laika posmā parāda tās augsto pētniecības kapacitāti un vai aprakstītie rezultāti ir pienācīgi zinātnes nozares/u zināšanu bāzes papildināšanai.]</i>
2.	Ietekme
	<i>[Eksperts izvērtē, kā projekta zinātniskā grupa ir sasniegusi projekta iesniegumā plānoto līdz noslēgumam. Pamatā ņem vērā noslēguma pārskata 2. nodaļu “Ietekme”, vienlaikus sasaistot to ar noslēguma pārskatu kopumā un projekta aprakstu. Šajā laukumā eksperts sniedz komentāru un ierosinājumus par projekta ietekmi un iegūto zināšanu izplatīšanu, kā arī komunikācijas aktivitātēm pēc attiecīgā projekta noslēguma. Eksperts izvērtē, vai projekta zinātniskā grupa ir sasniegusi plānoto projekta aprakstā, piemēram, vai iesniegtās zinātniskās publikācijas ir atbilstošas projekta tēmai un vai projekta iesniedzēja sabiedrības informēšanas pasākumi ir efektīvi, lai radītu plašāku ietekmi.]</i>
3.	Īstenošana

[Eksperts izvērtē, kā projekta zinātniskā grupa ir sasniegusi projekta iesniegumā plānoto līdz noslēgumam. Pamatā ņem vērā noslēguma pārskata 3. nodaļu "Īstenošana", vienlaikus sasaistot to ar noslēguma pārskatu un projekta aprakstu kopumā. Šajā laukumā eksperts sniedz komentāru un ierosinājumus projektu veiksmīgākai īstenošanai.

Eksperts izvērtē, vai projekta vadība ir bijusi efektīva, tajā skaitā ņemot vērā kopējo projekta izpildes progresu. Vai projekta apraksta 3.3. apakšnodaļā "Projekta vadība un risku plāns" plānotais risku plāns ir izpildīts gadījumos, kad riski materializējās, un vai to risinājumi ir ticami.

]

25. Eksperts projekta noslēguma zinātnisko pārskatu novērtē ar vienu no diviem vērtējumiem:

25.1. projekta mērķis ir sasniegts;

25.2. projekta mērķis nav sasniegts.

3.2. Projekta noslēguma zinātniskā pārskata konsolidētais vērtējums

26. Kad abi eksperti aizpildījuši un apstiprinājuši katrs savu individuālo vērtējumu informācijas sistēmā, projektu sekretārs abiem ekspertiem nodrošina pieeju abu ekspertu aizpildītajam individuālajam vērtējumam, kā arī atklāj katram ekspertam otra eksperta identitāti.

27. Konsolidētajā vērtējumā abi eksperti vienojas par vienu vērtējumu noslēguma pārskatam un apkopo individuālajos vērtējumos sniegtos komentārus.

28. Reportieris aizpilda konsolidēto vērtējumu informācijas sistēmā, abi eksperti nedēļas laikā to apstiprina informācijas sistēmā.